

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. vasario 2 d.
(OR. en)

5865/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0020 (COD)

AGRI 43
AGRIFIN 10
AGRIORG 10
AGRISTR 7
STATIS 3
CODEC 139

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. vasario 2 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 37 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos, kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 1165/2008, (EB) Nr. 543/2009 bei (EB) Nr. 1185/2009 ir Tarybos direktyva 96/16/EB

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 37 final.

Pridedama: COM(2021) 37 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 02 02
COM(2021) 37 final

2021/0020 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos, kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 1165/2008, (EB) Nr. 543/2009 bei (EB) Nr. 1185/2009 ir Tarybos direktyva 96/16/EB

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Eurostatas ne vieną dešimtmetį rengia Europos žemės ūkio statistiką. Šiuo metu ši statistika apima toliau nurodytus aspektus: ūkių struktūrą, žemės ūkio ekonomines sąskaitas, gyvulininkystės ir augalininkystės produkciją, ekologinį ūkininkavimą, žemės ūkio sektoriaus kainas, pesticidus, maisto medžiagas ir kitus agrarinės aplinkosaugos aspektus. Pagrindinis tikslas – stebėti ir vertinti bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP) ir kitas svarbias ES politikos sritis bei remti politikos formavimą.

Šie duomenų rinkiniai įvertinti 2016 m.¹ ir nustatyta, kad juos reikia atnaujinti, atsižvelgiant į žemės ūkio, BŽŪP ir kitų susijusių ES politikos sričių pokyčius. 2020 m. ir vėlesnio laikotarpio žemės ūkio statistikos strategija² – Europos Komisijos (glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis) vykdoma plataus masto Europos Sąjungos žemės ūkio statistikos modernizavimo programa. Šią strategiją remia Europos statistikos sistemos komitetas, ji yra Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programos (REFIT) dalis ir jos tikslas – supaprastinti ir patobulinti Europos žemės ūkio statistikos sistemą (EŽŪSS). Strategijoje taip pat atsižvelgta į tarptautines rekomendacijas, pvz., Tarpvyriausybines klimato kaitos komisijos gaires dėl duomenų apie išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį teikimo ir JT Maisto ir žemės ūkio organizacijos standartus, be to, ja įgyvendinama JT Bendroji žemės ūkio ir kaimo statistikos tobulinimo strategija.

Ekonominiu požiūriu žemės ūkis yra palyginti mažas sektorius, tačiau jam tenka beveik pusė ES žemės ploto ir jis tiekia didžiąją dalį maisto produktų, užtikrindamas tiek maisto saugą, tiek apsirūpinimo maistu saugumą. Jis turi didelę įtaką klimato kaitai ir aplinkai, be to, nuo žemės ūkio priklauso daugelis kaimo bendruomenių. ES reikia kuo tikslesnės informacijos apie žemės ūkį, kad ji leistų formuoti visiems Europos Sąjungos piliečiams naudingą politiką ir kuo veiksmingiau bei efektyviau įvairiomis kryptimis skirstyti didelį BŽŪP ir susijusių priemonių biudžetą. Be to, žemės ūkis yra labai svarbus Europos žaliajam kursui, visų pirma jo strategijai „Nuo ūkio iki stalo“.

Svarbiausia yra užtikrinti, kad ES gyventojai visada galėtų gauti pakankamai aukštos kokybės maisto. Tai reiškia, kad turi būti reguliariai rengiama statistika apie įvairių augalų užimamus plotus ir auginimą, taip pat apie gyvūnus ir jų produktus. Žemės ūkis taip pat veikia aplinką. To neįmanoma įvertinti neturint informacijos apie maisto medžiagų ir augalų apsaugos produktų įtaką. Viso žemės ūkio sektoriaus veiklos rezultatai gali būti vertinami remiantis žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos kainų statistika. Žemės ūkis padeda išsaugoti ES kaimo vietas, kraštovaizdį ir kaimo ekonomikos gyvybingumą, nes kuriamos darbo vietos įmonėse, tiekiančiose prekes ir teikiančiose paslaugas šiam sektoriui, taip pat žemės ūkio maisto produktų pramonėje ir susijusiuose sektoriuose. Todėl žemės ūkio statistika turi apimti ekonominius, aplinkos ir socialinius žemės ūkio aspektus.

Eurostatas teikia statistiką apie augalus ir gyvūnus nuo XX a. šeštojo dešimtmečio, vėliau šie duomenys papildyti statistika apie žemės ūkio produktų kainas, ūkių struktūrą, maisto medžiagas ir augalų apsaugos produktus. Ši statistika reglamentuojama dažnai atnaujinamais

¹ SWD(2017) 96, Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Vertinimas, pridedamas prie 2020 m. ir vėlesnio laikotarpio žemės ūkio statistikos strategijos bei paskesnių galimų teisėkūros scenarijų (tik anglų k.).

² <https://ec.europa.eu/eurostat/web/agriculture/methodology/strategy-beyond-2020> (tik anglų k.).

Europos teisės aktais arba savanoriškais susitarimais ir Europos statistikos sistemos (ESS) susitarimais. Atlikus dabartinės žemės ūkio statistikos sistemos vertinimą primygtinai rekomenduota nustatyti sisteminių požiūrį į visą žemės ūkio statistikos sistemą.

Tinkamiausia iš galimybių, išnagrinėtų atliekant minėtą poveikio vertinimą, vėliau pasiūlyta tolesniam įgyvendinimui, buvo ši: visai žemės ūkio statistikai turėtų būti taikomi trys Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai dėl:

- ūkio lygmens duomenų ir mikroduomenų perdavimo remiantis modulių struktūra: pagrindiniais kintamaisiais rodikliais, moduliais ir palydovinėmis sąskaitomis;
- žemės ūkio ekonominių sąskaitų ir
- suvestinės žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos ir lentelių duomenų.

Pirmasis reglamentas – Reglamentas dėl integruotos ūkių statistikos (IŪS) – priimtas 2018 m.³, o antrasis reglamentas – Reglamentas dėl žemės ūkio ekonominių sąskaitų (ŽŪES)⁴ – šiuo metu modernizuojamas.

Trečiasis reglamentas yra šis pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos (ŽŪSPS).

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Kad politikos formuotojai, įmonės ir visuomenė galėtų priimti tinkamus įrodymais pagrįstus sprendimus, statistika turi būti patikima ir aukštos kokybės.

Minėtoje 2020 m. žemės ūkio statistikos strategijoje keliama šie pagrindiniai tikslai:

- rengti aukštos kokybės statistiką, veiksmingai ir efektyviai tenkinančią naudotojų poreikius, ir
- užtikrinti, kad Europos žemės ūkio statistika būtų darnesnė ir suderinamesnė.

Šiuo pasiūlymu tiesiogiai siekiama šių tikslų.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pagrindinis 2013–2017 m. Europos statistikos programos⁵ (pratęstos 2018–2020 m. laikotarpiui⁶) tikslas – kad būtų teikiama kokybiška statistika įvairių sričių Europos politikai remti. Vienas iš trijų toje programoje nurodytų statistikos rengimo ramsčių yra aplinkos ir žemės ūkio statistika. Programoje nurodyta, kad vieno iš tikslų bus siekiama „peržiūrint ir supaprastinant žemės ūkio duomenų rinkimą, vadovaujantis po 2013 m. atnaujinta bendra žemės ūkio politika, [...] pertvarkant žemės ūkio duomenų rinkimo procesus, visų pirma, kad būtų pagerinta duomenų kokybė ir sutrumpintas statistinės informacijos pateikimo vartotojui laikas“. Šia iniciatyva įgyvendinamas minėtas tikslas.

³ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1091 dėl integruotos ūkių statistikos, kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 1166/2008 ir (ES) Nr. 1337/2011 (OL L 200, 2018 8 7, p. 1).

⁴ 2003 m. gruodžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 138/2004 dėl žemės ūkio ekonominių sąskaitų Bendrijoje (OL L 33, 2004 2 5, p. 1).

⁵ 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 99/2013 dėl 2013–2017 m. Europos statistikos programos (OL L 39, 2013 2 9, p. 12).

⁶ 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1951, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 99/2013 dėl 2013–2017 m. Europos statistikos programos, pratęsiant jos galiojimą iki 2020 m. (OL L 284, 2017 10 31, p. 1).

Teikiant geresnius duomenis sektoriaus tvarumui aplinkos, gyventojų, regionų ir ekonomikos atžvilgiu įvertinti, Europos žemės ūkio statistikos sistema taip pat padės įgyvendinti bent du iš šešių U. von der Leyen vadovaujamos Komisijos prioritetų, būtent:

- Europos žaliąjį kursą ir pagrindines strategijas – „Nuo ūkio iki stalo“ bei biologinės įvairovės;
- žmonėms tarnaujančios ekonomikos prioritetą.

Žemės ūkio statistika taip pat naudinga kitiems Sąjungos ar valstybių narių prioritetams, kurie veikia žemės ūkį ir kaimo plėtrą arba patys yra jų veikiami.

Europos statistikos plėtojimo, rengimo ir sklaidos finansavimo pagrindas pateikiamas pasiūlyme dėl bendrosios rinkos programos⁷, dėl kurio šiuo metu vyksta institucijų diskusijos. Įvairių sričių Sąjungos politikai įgyvendinti reikia kokybiškos, palyginamos ir patikimos statistinės informacijos apie Sąjungos ekonominę, socialinę, su teritorija ir aplinka susijusią padėtį. Be to, turėdami Europos statistikos Europos piliečiai gali suprasti demokratinius procesus, juose dalyvauti ir diskutuoti apie Sąjungos dabartį ir ateitį. Žemės ūkio statistikos srityje daugiausia dėmesio skiriama tam, kad būtų laiku teikiami reikalingi duomenys, tenkinantys bendros žemės ūkio politikos, bendros žuvininkystės politikos ir su aplinka, aprūpinimu maistu ir gyvūnų gerove susijusios politikos poreikius.

Žemės ūkio statistika – aukštos kokybės statistiniai duomenys, kuriais grindžiamas BŽŪP įgyvendinimas ir stebėseną. BŽŪP yra svarbus darbo vietų kūrimo ir pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo Sąjungoje veiksnys. Kaimo plėtros politika yra neatskiriama BŽŪP dalis, kuria siekiama ne tik socialinių tikslų, bet ir norima gerinti žemės ūkio produkcijos konkurencingumą ir tvarumą. Pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą (DFP) BŽŪP skiriama daugiau nei 37 proc. viso Sąjungos biudžeto.

Žemės ūkio statistikos taip pat vis dažniau prireikia kitoms svarbioms Sąjungos politikos sritims, pvz., Europos žaliajam kursui, aplinkos ir klimato kaitos politikai, prekybos, socialinei, regionų ir kt. politikai.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Europos statistikos teisinis pagrindas yra nustatytas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 338 straipsnyje. Jei Sąjungai reikia statistikos savo funkcijoms vykdyti, tokios statistikos rengimo priemonės įprasta teisėkūros procedūra priima Europos Parlamentas ir Taryba. 338 straipsnyje nustatyti Europos statistikos rengimo reikalavimai: laikytis nešališkumo, patikimumo, objektyvumo, mokslinio nepriklausomumo, išlaidų efektyvumo ir statistinio konfidencialumo principų.

Kokybės ataskaitų teisinis pagrindas nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 223/2009⁸ 12 straipsnyje.

⁷ COM(2018) 441.

⁸ 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Subsidiarumo principas taikomas, jei pasiūlymas nepriklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai. Statistinei informacijai infrastruktūrą suteikia ESS. Sistema sukurta taip, kad tenkintų įvairių naudotojų poreikius, kylančius priimant sprendimus demokratinėje visuomenėje. Šio reglamento pasiūlymas parengtas siekiant garantuoti, kad ESS partneriai galėtų ir toliau vykdyti pagrindinę veiklą, ir kartu geriau užtikrinti, kad žemės ūkio statistika būtų kokybiška ir palyginama.

Vieni iš pagrindinių statistinių duomenų kokybės kriterijų yra jų nuoseklumas ir palyginamumas. Valstybės narės negali pasiekti reikiamo nuoseklumo ir palyginamumo, jei nėra aiškos Europos sistemos, t. y. Sąjungos teisės aktu, kuriuose nustatomos bendros statistinės sąvokos, duomenų teikimo forma ir kokybės reikalavimai.

Dėl BŽŪP žemės ūkio statistikai labai svarbus būtent palyginamumo reikalavimas. Siūlomo veiksmo tikslo valstybės narės negali deramai pasiekti veikdamos atskirai. Veiksmo efektyviau imtis Sąjungos lygmeniu, remiantis Sąjungos teisės aktu, kuriuo užtikrinamas statistinės informacijos apie statistikos sritis, kurioms taikomas siūlomas teisės aktas, palyginamumas. Pačius duomenis gali rinkti valstybės narės.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl šios priežasties:

juo bus užtikrinta renkamos ir rengiamos Europos žemės ūkio statistikos kokybė ir palyginamumas, nes visose valstybėse narėse bus taikomi vienodi principai. Be to, bus užtikrinta, kad Europos žemės ūkio statistika toliau būtų reikalinga ir pritaikyta prie naudotojų poreikių. Priėmus reglamentą statistika bus rengiama ekonomiškiau, bus atsižvelgta ir į specifinius valstybių narių sistemų bruožus.

Pagal proporcingumo principą siūlomu reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė – reglamentas.

Atsižvelgiant į pasiūlymo tikslus ir turinį, reglamentas yra tinkamiausia priemonė. Svarbios bendros ES politikos sritys, kaip antai BŽŪP, grindžiamos palyginama, suderinta, aukštos kokybės Europos lygmens žemės ūkio statistika. Šiam tikslui geriausiai tinka reglamentai, nes jie tiesiogiai taikomi valstybėse narėse ir jų nereikia perkelti į nacionalinę teisę.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Įvertinus Europos žemės ūkio statistikos sistemą 2020 m. ir vėlesnio laikotarpio žemės ūkio statistikos strategijos tikslais nustatyta, kad šioje srityje reikia sistemingesnio požiūrio.

Žemės ūkio statistikos sistemos vertinimas parodė, kad:

reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

- galiojančiais žemės ūkio statistikos teisės aktais nėra tinkamai tenkinami nauji ir besiformuojantys duomenų poreikiai, nes tuose teisės aktuose nenumatyta teikti tokių duomenų. Be to, teisės aktai nėra pakankamai lankstūs ir integruoti, kad būtų galima laiku reaguoti į naujus poreikius;
- EŽŪSS nėra pakankamai lanksti ir nepakankamai greitai reaguoja į besiformuojančius poreikius, iš dalies dėl to, kaip veikia statistiniai procesai, iš dalies dėl to, kaip parengti tie reglamentai, bet taip pat dėl to, kad trūksta biudžeto ir žmogiškųjų išteklių;
- duomenys renkami nepakankamai suderintai ir nuosekliai, nes formuojasi naujų duomenų poreikių, o teisės aktai daugelį metų rengti atskirai ir kartais skirtingose žemės ūkio statistikos srityse vartojamos skirtingos terminų apibrėžtys ir sąvokos;
- statistika galėtų būti rengiama veiksmingiau, jei teisės aktai būtų pritaikyti taip, kad būtų galima naudotis įvairiais informacijos šaltiniais, o valstybės narės prisitaikytų prie šiuolaikinių technologijų.

Vertinant vykdytos viešos konsultacijos, o jų rezultatai pateikti atskiroje ataskaitoje⁹.

Po to parengtoje žemės ūkio statistikos strategijoje prieita prie išvados, kad žemės ūkio statistika turi būti rengiama ir veikti kaip sistema, kurios sudedamosios dalys dera tarpusavyje ir dėl to rezultatas yra savaime nei tiesiog tų dalių suma. Be to, žemės ūkio statistika turi visapusiškai derėti su visa ESS. Turi būti naudojami įvairesni duomenų šaltiniai. Jei įmanoma, turi būti naudojami kitokie duomenų šaltiniai; reikia integruoti IRT ir kitas naujas technologijas (pvz., didžiuosius duomenis, moksliniais tyrimais pagrįstas inovacijas); duomenų rinkimo metodų veiksmingumas ir efektyvumas turi būti įvertinti atsižvelgiant į duomenų poreikius ir kokybės kriterijus, taip pat turėtų būti pašalinta esama fragmentacija.

• **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Eurostatas rengia ir skleidžia Europos žemės ūkio statistiką glaudžiai, koordinuotai ir reguliariai bendradarbiaudamas ESS, remdamasis ilgalaikėje partnerystėje su nacionalinėmis statistikos institucijomis (NSI) ir kitomis susijusiomis institucijomis.

Apskritai, atsižvelgiant į 2020 m. ir vėlesnio laikotarpio žemės ūkio statistikos strategiją, pagrindinės Europos žemės ūkio statistikos suinteresuotųjų šalių kategorijos yra duomenų rengėjai (NSI ir kitos nacionalinės institucijos, taip pat Eurostatas), respondentai (ūkininkai, ūkininkų organizacijos ir įmonės) ir duomenų naudotojai (tyrėjai, žurnalistai ir sprendimus priimančias asmenys viešajame ir privačiajame sektoriuose, visų pirma kiti Komisijos padaliniai). Su šiomis suinteresuotosiomis šalimis plačiai konsultuotasi dėl problemų ir pageidaujamų esamos padėties pakeitimų, duomenų poreikių ir prioritetų, potencialių politinių galimybių spręsti problemas, siūlomų veiksmų poveikio ir konkrečių strategijų formulavimo. Šios konsultacijos daugiausia vyko: i) Žemės ūkio statistikos nuolatinio komiteto (CPSA) ir jį pakeitusios Žemės ūkio statistikos srities vadovų grupės (DGAS) (kuriai sudaro NSI žemės ūkio statistikos srities vadovai) posėdžiuose ir seminaruose, į kuriuos dažnai įtraukiami Komisijos padaliniai, tarptautinės organizacijos ir ūkininkų organizacijos, ii) Europos statistikos sistemos komiteto (kurį sudaro NSI vadovai) posėdžiuose ir iii) nuolat rengiamose Komisijos padalinių vidaus konsultacijose ir klausymuose. Be to, veiksmų gairės dėl ŽŪSPS

⁹ Eurostato viešų konsultacijų svetainė:

<http://ec.europa.eu/eurostat/about/opportunities/consultations/eass>.

Viešai prieinama viešų konsultacijų ataskaita:

<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/6937766/Agricultural-Statistics-Strategy-2020-Report.docx> (tik anglų k.).

pasiūlymo 4 savaites buvo skelbiamos Europos Komisijos platformoje „Išsakykite savo nuomonę“, kad visuomenė galėtų pateikti grįžtamosios informacijos.

Atliekant minėtąjį vertinimą ir rengiant pasiūlymą atsižvelgta į visų šių konsultacijų rezultatus.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Eurostatas surengė išsamias diskusijas dėl pasiūlymo turinio su NSI specialiose darbo grupėse ir esamose ekspertų grupėse, taip pat vadovų lygmeniu.

2020 m. spalio mėn. pasiūlymas taip pat buvo pateiktas Europos statistikos sistemos komitetui.

- **Poveikio vertinimas**

Reglamentavimo patikros valdyba teigiamai įvertino¹⁰ 2020 m. ir vėlesnio laikotarpio žemės ūkio statistikos strategijos, kuriai priklauso ŽŪSPS, poveikio vertinimą¹¹.

Šis poveikio vertinimas atliktas strategijos lygmeniu, nes visa žemės ūkio statistika apžvelgta sistemiškai, kad visos dalys derėtų.

Apsvarstytos keturios pagrindinės galimybės:

- (1) atskaitos scenarijus – ES nesiima veiksmų dėl žemės ūkio struktūrinių duomenų: pasirinkus šią galimybę dėl duomenų rinkimo spęstų valstybės narės, todėl būtų taikomi patys įvairiausi būdai, o kokybė galėtų būti nenuosekli;
- (2) Reglamento (EB) Nr. 1166/2008 galiojimo pratęsimas: pasirinkus šią galimybę esama padėtis nesikeistų;
- (3) viena bendra visos žemės ūkio statistikos teisinė sistema: pasirinkus šią galimybę visi žemės ūkio statistiniai duomenys būtų renkami pagal vieną naują pagrindinį reglamentą;
- (4) žemės ūkio statistika integruojama dviem etapais: ši galimybė turėtų visus 3 galimybės privalumus, bet padidintų lankstumą ir suteiktų daugiau laiko, nes du nauji pagrindiniai reglamentai būtų rengiami dviem atskirais etapais.

Pasirinkta 4 galimybė, nusprendus, kad ji – geriausias būdas pasiekti tikslus.

Atlikus poveikio vertinimą nustatyta, kad tinkamiausia galimybė – EŽŪSS taikyti tris reglamentas. Du iš šių reglamentų būtų nauji ir jais būtų pakeisti keli seni ES žemės ūkio statistikos reglamentai. Pirmasis iš jų – Reglamentas (ES) 2018/1091 dėl integruotos ūkių statistikos (IŪS), apimantis ūkių struktūros, sodų ir vynuogynų duomenis, priimtas 2018 m. Antrasis – šis pasiūlymas dėl reglamento dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos (ŽŪSPS), apimantis žemės ūkio sektoriaus sąnaudas ir produkciją: žemės ūkio produkciją (augalus ir gyvūnus), įskaitant ekologinį ūkininkavimą, žemės ūkio produktų kainas, maisto medžiagas ir augalų apsaugos produktus. Trečiasis reglamentas, kaip nurodyta poveikio vertinime, bus susijęs su Reglamento (EB) Nr. 138/2004 dėl žemės ūkio ekonominių sąskaitų (ŽŪES) pakeitimu. Kadangi ŽŪES yra palydovinės nacionalinių sąskaitų sąskaitos ir iš esmės makroekonominės sąskaitos, nesiūlyta jų įtraukti į naujus pagrindinius reglamentas. Vietoj to

¹⁰ [Poveikio vertinimas](#), [poveikio vertinimo santrauka](#), [Reglamentavimo patikros valdybos nuomonė \(tik anglų k.\)](#).

¹¹ SWD(2016) 430.

buvo pasiūlyta, kad joms ir toliau būtų taikomi atskiri teisės aktai, kaip buvo daroma nuo tada, kai 2004 m. įsigaliojo ŽŪES reglamentas, ir kad jos būtų modernizuotos tuo pačiu metu, kai bus plėtojama ŽŪSPS.

Statistikos srities teisės aktai iš esmės yra administraciniai teisės aktai, turintys įtakos duomenų naudotojams (daugiausia Komisijos padaliniais, kurių veikla susijusi su politika), duomenų rengėjams (NSI) ir duomenis teikiantiems respondentams (ūkininkams). Todėl jų tiesioginis ekonominis ir socialinis poveikis bei poveikis aplinkai yra ribotas. Pagrindinės tiesioginės suinteresuotųjų šalių sąnaudos susijusios su prisitaikymu prie naujų statistinių ir techninių sistemų. Manoma, kad vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu dėl modernizavimo veiksmų šiek tiek sumažės našta ir bus sutaupyta lėšų. Daugiausia lėšų būtų sutaupyta sumažinus Reglamento (ES) 2018/1091 aprėpties reikalavimus. Statistinių duomenų sąnaudos turi būti lyginamos su jų nauda visuomenei, tačiau taip pat turi būti lyginamos su sąnaudomis, kurios būtų patirtos dėl to, kad statistinių duomenų nėra arba jie yra tik prastos kokybės.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Šis pasiūlymas yra 2020 m. ir vėlesnio laikotarpio žemės ūkio statistikos strategijos dalis, o ši strategija – Europos Komisijos (glaudžiai bendradarbiaujant su ES valstybėmis narėmis) vykdoma plataus masto Europos Sąjungos žemės ūkio statistikos modernizavimo programa. Visų pirma strategija siekiama supaprastinti ir patobulinti EŽŪSS; ją taip pat remia Europos statistikos sistemos komitetas, ji yra Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programos (REFIT) dalis ir jos tikslas – supaprastinti ir patobulinti EŽŪSS.

Žemės ūkio statistika šiuo metu grindžiama keliais skirtingais teisės aktais ir susitarimais. Visos šios priemonės turėtų būti sujungtos, kad būtų laikomasi sisteminio požiūrio. Taip bus supaprastintos statistinių duomenų rinkimo sistemos. Taip pat planuojama leisti naudoti įvairius duomenų šaltinius, įskaitant tolimąjį stebėjimą, taip sumažinant respondentams tenkančią naštą.

Šis pasiūlymas taikomas apibendrintai žemės ūkio produkcijai (augalams ir gyvūnams), įskaitant ekologinį ūkininkavimą, žemės ūkio produktų kainas, maisto medžiagas ir augalų apsaugos produktus. Duomenys susiję su žemės ūkio sąnaudomis (sėklų, pesticidų, pašarų ir pan. kainomis) ir produkcija (augalininkystės ir gyvulininkystės produkcija bei kainomis). Duomenys gali būti renkami iš ūkių, administracinių šaltinių, tarpininkų (pieninių ir kt.), didmeninių subjektų ir rinkos organizacijų ir dažnai apima tam tikrus ekspertų vertinimus. Nustačius nuoseklią sistemą bus galima sukurti integruotą teisinę struktūrą, taip pat geriau planuoti ir derinti tyrimus ir kitus duomenų rinkimo procesus.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas poveikio pagrindinių teisių apsaugai neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymo finansinis poveikis yra neribotos trukmės. Pasiūlyme nenumatyta finansuoti reguliaraus duomenų rinkimo, tačiau numatomas Sąjungos bendras finansavimas *ad hoc* duomenų rinkimui, kurio laikas nežinomas. Pirmą kartą *ad hoc* duomenys, tikėtina, būtų renkami ne anksčiau kaip po 2 metų nuo planuojamo reglamento įsigaliojimo. Kadangi apie šių duomenų rinkimą nėra tiksliai žinoma iš anksto, negalima pateikti informacijos apie poveikį biudžetui. Kai šiuos *ad hoc* duomenis reikės rinkti, susijusios sąnaudos bus įvertintos ir išsamiau aprašytos rengiant deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus ir bet kuriuo atveju bus

dengiamos iš asignavimų, skirtų atitinkamų į ES biudžetą įtrauktų programų finansiniams paketams.

5. KITI ELEMENTAI

- **Igyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Manoma, kad siūlomą reglamentą Europos Parlamentas ir Taryba priims 2022 m., o netrukus po to Komisija priims įgyvendinimo priemones. Reglamentas bus tiesiogiai taikomas visose ES valstybėse narėse ir atskiro įgyvendinimo plano nereikės.

Valstybės narės turėtų pradėti teikti Komisijai duomenis pagal naująjį reglamentą 2023 m.

Siūlomas teisės aktas yra EŽŪSS dalis ir bus reguliariai vertinamas, kad, be kitų dalykų, būtų įvertinta, kaip efektyviai ir veiksmingai juo siekiama nustatytų tikslų, ir nuspręsta, ar reikia naujų priemonių ar pakeitimų.

- **Parengtos statistikos atitikties stebėseną**

Eurostatas reguliariai vertina atitiktį reikalavimams. Vertinant atitikį nagrinėjamas duomenų prieinamumas, kokybė ir punctualumas, o nustačius neatitiktį reikalavimams imamasi tolesnių veiksmų.

Sąjungos teisės aktuose nustatyta, kad valstybės narės turi teikti Komisijai tam tikrus žemės ūkio statistinius duomenis. Teikiant šiuos duomenis turi būti laikomasi griežtų perdavimo terminų, kad Europos statistiką būtų galima tinkamai tvarkyti bei skleisti ir ji būtų naudinga, nes dėl nepateiktų ar neišsamių duomenų gali trūkti reikiamos informacijos (t. y. neįmanoma apskaičiuoti suvestinių Sąjungos duomenų ir jų paskelbti pagal suplanuotus tvarkaraščius).

Europos statistikos sistemos ir visų atskiriems sektoriams taikomų teisės aktų, pagal kuriuos rengiama Europos statistika, teisinis pagrindas yra Reglamentas (EB) Nr. 223/2009.

Savalaikiškumas, punctualumas ir išsamumas – svarbūs veiksniai, į kuriuos atsižvelgiama vertinant atitiktį, kad žemės ūkio statistika būtų skleidžiama laiku, tačiau tam, kad Eurostato ir ESS parengta statistika būtų pasitikima, daugiau dėmesio bus skiriama ir kitiems kokybės aspektams.

- **Nuolatinis EŽŪSS tobulinimas: naujų duomenų poreikių ir šaltinių nustatymas, didesnis suderinamumas ir mažesnė našta**

Eurostatas kasmet rengia klausymus, kuriuose dalyvauja kiti Komisijos padaliniai. Svarbi šių klausymų dalis – keitimasis informacija apie atitinkamas darbo programas. Tai oficialus būdas numatomiems naujos statistikos poreikiams išdėstyti ir įvertinti, ar turima statistika yra naudinga.

Su kitais Komisijos padaliniais, NSI ir kitomis nacionalinėmis institucijomis bus toliau bendradarbiaujama įvairiais hierarchijos lygmenimis per reguliariai rengiamus ekspertų grupių posėdžius ir seminarus, vadovų grupės ir ESSK posėdžius bei dažnai keičiantis dvišale informacija. Ypač daug dėmesio bus skiriama tam, kad būtų nustatyti administracinių duomenų ir kiti pagal Sąjungos teisės aktus tvarkomi informacijos šaltiniai ir įvertinta, ar jie tinkami statistikai rengti, kad būtų galima susitarti dėl priemonių jų stabilumui, prieinamumui ir, galiausiai, geresniam pritaikymui statistikos reikmėms užtikrinti. Be to, bus atliekami

periodiniai tyrimai ir analizės, siekiant nustatyti įvairias galimybes tobulinti Europos žemės ūkio statistiką ir mažinti našta.

Šie koregavimai ir bendras teisinės sistemos veikimas bus stebimi ir vertinami visų pirma atsižvelgiant į išvardytus strateginius tikslus.

- **Kas trejus metus rengiamos stebėsenos ataskaitos**

Norint stebėti, kaip veikia atnaujinta EŽŪSS, ir užtikrinti, kad ji atitinka programoje REFIT numatytus supaprastinimo ir naštos mažinimo tikslus, reguliariai (kas trejus metus) bus atsiskaitoma dėl visos sistemos veikimo.

- **Vertinimas**

Vietoje antros kas trejus metus teikiamos stebėsenos ataskaitos remiantis Komisijos vertinimo gairėmis bus atliktas retrospektyvinis atnaujintos EŽŪSS vertinimas. Šiuo vertinimu taip pat galėtų būti grindžiama tolesnė teisės akto peržiūra, jei reikėtų.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Siūlomame reglamente nustatomas žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos turinys. Jame nurodoma, kad valstybės narės turi teikti 4 sričių ir 12 susijusių temų statistinius duomenis. Šios sritys yra gyvulininkystės produkcijos statistika, augalininkystės produkcijos statistika, žemės ūkio produktų kainų statistika ir maisto medžiagų bei augalų apsaugos produktų statistika. Šios sritys pagrindžiamos straipsniais, susijusiais su dalyku, terminų apibrėžtimis, statistine tiriamąja visuma ir stebėjimo vienetais, aprėptimi, duomenų perdavimo dažniu, duomenų šaltiniais ir metodais, ataskaitiniais laikotarpiais, kokybės specifikacijomis ir galimais finansiniais įnašais. Be to, reglamente numatyta galimybė įtraukti konkrečias *ad hoc* temas, susijusias su žemės ūkio sąnaudomis ir produkcija, kuriomis būtų papildomi reguliariai renkami duomenys.

Išsamūs duomenų rinkiniai bus nustatyti įgyvendinimo aktuose (reglamentuose).

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos, kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 1165/2008, (EB) Nr. 543/2009 bei (EB) Nr. 1185/2009 ir Tarybos direktyva 96/16/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 338 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) norint kurti, įgyvendinti, stebėti, vertinti ir peržiūrėti su Sąjungos žemės ūkiu susijusią politiką, ypač bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), įskaitant kaimo plėtros priemones, taip pat su aplinka, klimato kaita, žemės naudojimu, regionais, visuomenės sveikata ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslais susijusią Sąjungos politiką, reikia statistinių žinių bazės;
- (2) statistiniai duomenys, ypač žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos, turėtų būti renkami, be kita ko, tam, kad priimant sprendimus būtų galima naudotis atnaujintais duomenimis, kurie padėtų įgyvendinti Europos žaliąjį kursą, susijusias strategijas („Nuo ūkio iki stalo“ ir biologinės įvairovės) ir būsimas BŽŪP reformas;
- (3) aukštos kokybės suderinti statistiniai duomenys yra svarbūs vertinant Sąjungos žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos būklę ir tendencijas, rinkų veikimą ir apsirūpinimo maistu saugumą, taip pat Sąjungos ir nacionalinės politikos tvarumą, poveikį aplinkai bei ekonominį ir socialinį poveikį. Šie duomenys apima, be kitų dalykų, ūkinių gyvūnų ir mėsos statistiką, kiaušinių gamybą ir naudojimą, taip pat pieno ir pieno gaminių gamybą ir naudojimą. Taip pat svarbi pasėlių, daržovių, įvairių daugiamečių sodinių ir pievų užimamo ploto, derlingumo ir auginimo bei prekių balansų statistika. Vis dažniau prireikia augalų apsaugos produktų ir trąšų pardavimo ir naudojimo statistikos;
- (4) atlikus tarptautinį žemės ūkio statistikos vertinimą buvo parengta Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos visuotinė žemės ūkio ir kaimo statistikos tobulinimo strategija ir ją 2010 m. patvirtino Jungtinių Tautų statistikos komitetas. Europos žemės ūkio statistikoje, kai tinkama, turėtų būti atsižvelgiama į šios visuotinės strategijos rekomendacijas;

- (5) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 223/2009¹² nustatyta bendrais statistikos principais pagrįsta Europos statistikos plėtojimo, rengimo ir sklaidos sistema. Reglamentu (EB) Nr. 223/2009 nustatyti kokybės kriterijai, taip pat nurodyta būtinybė mažinti respondentams tenkančią naštą ir prisidėti prie bendresnio tikslo – mažinti administracinę naštą;
- (6) 2015 m. lapkričio mėn. Europos statistikos sistemos komiteto (toliau – ESSK) patvirtintoje 2020 m. ir vėlesnio laikotarpio žemės ūkio statistikos strategijoje¹³ numatyta priimti du pagrindinius reglamentus, aprėpiančius visus žemės ūkio statistikai skirtų ES teisės aktų aspektus, išskyrus žemės ūkio ekonomines sąskaitas. Šis reglamentas yra vienas iš šių dviejų pagrindinių reglamentų ir turėtų papildyti jau priimtą pagrindinį Reglamentą (ES) 2018/1091¹⁴;
- (7) Europos žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistika šiuo metu renkama, rengiama ir skleidžiama remiantis keliais teisės aktais. Ši struktūra neužtikrina tinkamo atskirų statistikos sričių nuoseklumo ir neskatina integruoto požiūrio į žemės ūkio statistikos plėtojimą, rengimą ir sklaidą. Tie teisės aktai turėtų būti pakeisti šiuo reglamentu, siekiant informacijos derėjimo ir palyginamumo ir siekiant užtikrinti Europos žemės ūkio statistikos nuoseklumą ir koordinavimą, palengvinti atitinkamų statistikos procesų integravimą ir supaprastinimą ir sudaryti sąlygas taikyti labiau holistinį požiūrį. Todėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (EB) Nr. 1165/2008¹⁵, (EB) Nr. 543/2009¹⁶ ir (EB) Nr. 1185/2009¹⁷ bei Tarybos direktyvą 96/16/EB¹⁸ tikslinga panaikinti. Į šį reglamentą turėtų būti įtraukta daug susijusių Europos statistikos sistemos (ESS) susitarimų ir savanoriškų susitarimų dėl duomenų perdavimo, jei yra įrodymų, kad duomenys atitinka naudotojų poreikius, kad suderinta metodika veikia ir kad duomenys yra tinkamos kokybės;
- (8) ESS renka pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 617/2008¹⁹ reikalaujamus statistinius duomenis ir šie duomenys atitinka tam tikrus, bet ne visus kokybės standartus. Ši statistika padeda įgyvendinti Europos ir nacionalinę politiką ilguoju laikotarpiu ir turėtų būti integruota kaip Europos statistika, kad būtų užtikrintas duomenų prieinamumas ir kokybė. Siekiant išvengti valstybių narių teikiamų duomenų

¹² 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

¹³ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/agriculture/methodology/strategy-beyond-2020>

¹⁴ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1091 dėl integruotos ūkių statistikos, kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 1166/2008 ir (ES) Nr. 1337/2011 (OL L 200, 2018 8 7, p. 1).

¹⁵ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1165/2008 dėl gyvulių ir mėsos statistikos, panaikinant Tarybos direktyvas 93/23/EEB, 93/24/EEB ir 93/25/EEB (OL L 321, 2008 12 1, p. 1).

¹⁶ 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 543/2009 dėl augalininkystės statistikos, panaikinant Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 837/90 ir (EEB) Nr. 959/93 (OL L 167, 2009 6 29, p. 1).

¹⁷ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1185/2009 dėl pesticidų statistikos (OL L 324, 2009 12 10, p. 1).

¹⁸ 1996 m. kovo 19 d. Tarybos direktyva 96/16/EB dėl pieno ir pieno produktų statistinių tyrimų (OL L 78, 1996 3 28, p. 27).

¹⁹ 2008 m. birželio 27 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 617/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo taisyklės dėl prekybos perinti skirtais kiaušiniiais ir ūkiuose auginamais paukščių jaunikliais standartų (OL L 168, 2008 6 28, p. 5).

dubliavimo, Reglamentu (EB) Nr. 617/2008 nustatyti statistiniai reikalavimai turėtų būti panaikinti;

- (9) didelę Europos žemės ūkio naudmenų dalį užima pievos. Anksčiau šių naudmenų produkcija nebuvo laikoma svarbia, todėl į augalininkystės statistiką nebuvo įtraukiami jokie auginimo duomenys. Kadangi dėl klimato kaitos pievų ir atrajotojų poveikis aplinkai tapo svarbesnis, reikia pievų produkcijos ir gyvūnų ganymo statistikos;
- (10) siekiant, kad žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos informacija būtų suderinta ir palyginama su žemės ūkio valdų struktūros informacija, taip pat siekiant toliau įgyvendinti 2020 m. ir vėlesnio laikotarpio žemės ūkio statistikos strategiją, šiuo reglamentu turėtų būti papildytas Reglamentas (ES) 2018/1091;
- (11) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 138/2004²⁰ netaikomas žemės ūkio kainų statistikai, tačiau jos prieinamumas ir suderinamumas su žemės ūkio ekonominėmis sąskaitomis (ŽŪES) turėtų būti užtikrinti. ŽŪES yra nacionalinių sąskaitų palydovinė sąskaita, todėl netikslinga į Reglamentą (EB) Nr. 138/2004 įtraukti žemės ūkio kainų statistikos. Todėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistika turėtų apimti su ŽŪES suderintą žemės ūkio sąnaudų kainų statistiką. Valstybėse narėse turėtų būti prieinami absoliutieji žemės ūkio produkcijos kainų duomenys, kad būtų galima atlikti ŽŪES skaičiavimus ir rengti palyginamus kainų indeksus;
- (12) pesticidų pateikimo rinkai ir naudojimo duomenys, teiktini pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/128/EB²¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009²², įgyvendinant šio reglamento reikalavimus turėtų būti naudojami remiantis atitinkamomis tos direktyvos ir to reglamento nuostatomis;
- (13) palyginami visų valstybių narių žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistiniai duomenys yra svarbūs sprendžiant, kaip bus plėtojama BŽŪP. Todėl kintamieji rodikliai kiek įmanoma turėtų būti grindžiami standartiniais klasifikatoriais ir bendromis apibrėžtimis;
- (14) jei įmanoma, statistikai rengti reikalingi duomenys turėtų būti renkami taip, kad sąnaudos ir administracinė našta būtų kuo mažesnės. Todėl reikia nustatyti galimus reikiamų duomenų šaltinių savininkus ir užtikrinti, kad tuos šaltinius būtų galima naudoti rengiant statistiką;
- (15) perduotini duomenų rinkiniai aprėpia kelias statistikos sritis. Siekiant išlaikyti lankstų požiūrį, pagal kurį statistinius duomenis būtų galima pritaikyti pasikeitus duomenims keliamiems reikalavimams, pagrindiniame reglamente turėtų būti nustatytos tik sritys, temos ir potėmės, o išsamūs duomenų rinkiniai turėtų būti nustatyti įgyvendinimo aktuose;
- (16) ekologinė gamyba tampa vis svarbesniu tvarios žemės ūkio gamybos sistemų rodikliu. Todėl reikia užtikrinti, kad turima ekologinio ūkininkavimo statistika atitiktų kitą žemės ūkio gamybos statistiką, integruojant šią į duomenų rinkinius. Ekologinės

²⁰ 2003 m. gruodžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 138/2004 dėl žemės ūkio ekonominių sąskaitų Bendrijoje (OL L 33, 2004 2 5, p. 1).

²¹ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo (OL L 309, 2009 11 24, p. 71).

²² 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinant Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

gamybos statistika taip pat turėtų būti suderinta su administracine informacija, gauta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848²³, ir turėtų būti rengiama naudojantis šia informacija;

- (17) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1059/2003²⁴ nustatyta, kad teritoriniai vienetai turėtų būti apibrėžiami pagal Teritorinių vienetų statistinės nomenklatūros (NUTS) klasifikatorių;
- (18) turėtų būti įmanoma konkrečiu metu rinkti *ad hoc* temų, susijusių su žemės ūkio sąnaudomis ir produkcija, duomenis, kad reguliariai renkami duomenys būtų papildomi duomenimis apie temas, kurioms apibūdinti reikia daugiau informacijos, taip pat apie naujus reiškinius ar inovacijas;
- (19) siekiant sumažinti valstybėms narėms tenkančią administracinę naštą, turėtų būti leidžiama netaikyti reikalavimo reguliariai perduoti tam tikrus duomenis, jei valstybių narių dalis atitinkamame bendrajame ES rodiklyje yra nedidelė;
- (20) siekiant, kad ESS statistika būtų rengiama veiksmingiau, o respondentams tektų mažesnė administracinė našta, nacionalinės statistikos institucijos (NSI) ir kitos nacionalinės institucijos turėtų turėti teisę greitai ir nemokamai susipažinti su visais administraciniais duomenimis, renkamais viešaisiais tikslais, ir jais naudotis, nepriklausomai nuo to, ar juos valdo viešosios, ar privačios įstaigos. NSI ir kitos nacionalinės institucijos taip pat turėtų turėti galimybę tuos administracinius duomenis integruoti į statistiką tiek, kiek tie duomenys yra reikalingi Europos žemės ūkio statistikai plėtoti, rengti ir skleisti pagal Reglamento (EB) Nr. 223/2009 17a straipsnį;
- (21) valstybės narės arba atsakingos nacionalinės institucijos turėtų siekti kuo labiau modernizuoti duomenų rinkimo būdus. Turėtų būti skatinama naudoti skaitmeninius sprendimus;
- (22) siekiant užtikrinti lankstumą ir sumažinti respondentams, NSI ir kitoms nacionalinėms institucijoms tenkančią naštą, valstybės narės turėtų būti leidžiama naudotis statistiniais tyrimais, administraciniais įrašais ir visais kitais šaltiniais, taikyti metodus ar naujoviškus būdus, be kita ko, mokslškai pagrįstus, taip pat tinkamai dokumentuotus metodus, kaip antai reikšmių įrašymas, vertinimas ir modeliavimas. Bet kokių atveju reikėtų užtikrinti šiais šaltiniais pagrįstos statistikos kokybę, visų pirma tikslumą, savalaikiškumą ir palyginamumą;
- (23) Reglamente (EB) Nr. 223/2009 pateikiamos nuostatos dėl duomenų iš valstybių narių perdavimo Komisijai (Eurostatui) ir jų naudojimo, įskaitant konfidencialių duomenų perdavimą ir apsaugą. Priemonėmis, kurių imamasi pagal šį reglamentą, turi būti užtikrinama, kad konfidencialūs duomenys būtų perduodami ir naudojami išimtinai statistikos tikslams pagal Reglamento (EB) Nr. 223/2009 21 ir 22 straipsnius;
- (24) Reglamentu (EB) Nr. 223/2009 nustatyta bendroji Europos statistikos sistema ir juo reikalaujama, kad valstybės narės laikytųsi jame nurodytų statistinių principų ir kokybės reikalavimų. Kokybės ataskaitos yra labai svarbios vertinant ir gerinant Europos statistikos kokybę bei platinant informaciją apie ją. ESSK patvirtino bendrą integruotą metaduomenų struktūrą kaip ESS kokybės ataskaitų teikimo standartą, taip vienodais standartais ir suderintais metodais padėdamas įvykdyti Reglamento (EB) Nr.

²³ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 (OL L 150, 2018 6 14, p. 1).

²⁴ 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1).

223/2009 12 straipsnio 3 dalyje nustatytus statistikos kokybės reikalavimus. Šis ESS standartas turi padėti suderinti pagal šį reglamentą teikiamas kokybės ataskaitas;

- (25) tam, kad šiuo reglamentu nustatomoje statistikos programoje daugiausia dėmesio būtų skiriama poreikiui efektyviai siekti tikslų ir atsižvelgiama į biudžeto suvaržymus, pagal patikimo finansų valdymo principą buvo atliktas poveikio vertinimas;
- (26) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. sistemingai rengti Sąjungos žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos Europos statistiką, valstybės narės negali deramai pasiekti, nes reikia suderinto požiūrio, ir dėl siektino nuoseklumo ir palyginamumo šio tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (27) siekiant atsižvelgti į naujus duomenų poreikius, daugiausia susijusius su žemės ūkio naujovėmis, teisės aktų pakeitimais ir besikeičiančiais politiniais prioritetais, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus dėl šiame reglamente išvardytų potemių keitimo ir teiktinų temų ir potemių nustatymo bei šiame reglamente nurodytų *ad hoc* duomenų rinkimo kitų praktinių priemonių. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros²⁵ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (28) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti duomenų rinkinius, susijusius su priede išvardytomis temomis ir potėmėmis, taip pat teiktinų duomenų techninius elementus, kintamųjų rodiklių sąrašus ir aprašymus bei kitas praktines *ad hoc* duomenų rinkimo priemones bei praktinę kokybės ataskaitų teikimo tvarką ir turinį. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²⁶;
- (29) jei norint įgyvendinti šį reglamentą reikėtų iš esmės keisti valstybės narės nacionalinę statistikos sistemą, Komisija turėtų galėti tinkamai pagrįstais atvejais ir ribotą laikotarpį leisti atitinkamoms valstybėms narėms taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas. Šie esminiai pakeitimai visų pirma gali būti susiję su poreikiu pritaikyti duomenų rinkimo sistemas, kad į jas būtų įtraukti nauji duomenims keliami reikalavimai, įskaitant galimybę naudotis administraciniais šaltiniais;
- (30) Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis viso išlaidų ciklo metu, įskaitant pažeidimų prevenciją, nustatymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, atitinkamais atvejais, administracines ir finansines sankcijas;

²⁵ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

²⁶ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (31) šis reglamentas turėtų būti taikomas nedarant poveikio Direktyvai 2003/4/EB²⁷ ir Reglamentui (EB) Nr. 1367/2006²⁸;
- (32) siekiant užtikrinti Europos žemės ūkio statistikos, parengtos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 338 straipsnio 2 dalyje nustatytus principus, nuoseklumą ir palyginamumą, reikėtų stiprinti institucijų bendradarbiavimą ir koordinavimą Europos statistikos sistemoje. Duomenis taip pat renka ne tik šiame reglamente nurodytos, bet ir kitos Sąjungos įstaigos, taip pat kitos organizacijos. Todėl, siekiant pasinaudoti sinergija, turėtų būti sustiprintas šių organizacijų ir ESS dalyvaujančių subjektų tarpusavio bendradarbiavimas;
- (33) buvo konsultuojamasi su ESSK,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma suvestinės Europos statistikos, susijusios su žemės ūkio veiklos sąnaudomis ir produkcija, taip pat tarpiniu šios produkcijos naudojimu žemės ūkyje ir jos surinkimu bei pramoniniu perdirbimu, sistema.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtis

Šiame reglamente vartojami terminai „žemės ūkio veikla“, „naudojamos žemės ūkio naudmenos“, „sutartinis ūkinis gyvūnas“, „žemės ūkio valda“ ir „bendros žemės ūkio paskirties žemės vienetas“ apibrėžti Reglamento (ES) 2018/1091 2 straipsnio a, b, d ir e punktuose.

Kitų vartojamų terminų apibrėžtis:

- 1) pieno įmonė – įmonė arba žemės ūkio valda, kurios perka nenugriebtą pieną arba tam tikrais atvejais pieno gaminius ir iš jų gamina (kitus) pieno gaminius, ir įmonė, kuri superka pieną ar grietinėlę, kad visą ar dalį jų neperdirbus perduotų kitoms pieno įmonėms;
- 2) skerdykla – oficialiai įregistruota ir patvirtinta įmonė, turinti leidimą skersti ir darinėti gyvūnus, kurių mėsa skirta maistui;
- 3) perykla – kiaušinių inkubavimo, perinimo ir paukščių jauniklių tiekimo įmonė;

²⁷ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybių susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

²⁸ 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 264, 2006 9 25, p. 13).

- 4) duomenis teikiantis vienetas – vienetas, teikiantis statistinius duomenis;
- 5) stebėjimo vienetas – identifikuojamas subjektas, kurio duomenis galima gauti;
- 6) sritis – vienas arba keli duomenų rinkiniai, aprėpiantys konkrečias temas;
- 7) tema – rinktinės informacijos apie stebėjimo vienetus turinys; kiekvieną temą sudaro viena arba kelios potemės;
- 8) potemė – išsamus rinktinės informacijos apie stebėjimo vienetus turinys, susijęs su konkrečia tema; kiekvieną potemę sudaro vienas arba keli kintamieji rodikliai;
- 9) duomenų rinkinys – vienas ar keli suvestiniai kintamieji rodikliai, pateikti lentelėje;
- 10) kintamasis rodiklis – stebimo vieneto charakteristika, kuriai gali būti būdinga daugiau nei viena tam tikro verčių rinkinio vertė;
- 11) iš anksto patikrinti duomenys – valstybių narių pagal bendrai sutartas tvirtinimo taisykles, jei jos yra, patikrinti duomenys;
- 12) *ad hoc* duomenys – tam tikru laiku naudotojus ypač dominantys duomenys, neįtraukti į reguliariai renkamų duomenų rinkinius;
- 13) administraciniai duomenys – ne statistikos šaltinio (paprastai – viešosios ar privačios įstaigos), kurio pagrindinė paskirtis nėra teikti statistinius duomenis, surinkti duomenys;
- 14) metaduomenys – informacija, kuri reikalinga norint naudoti ir aiškinti statistiką ir kuria struktūrizuoti apibūdinami duomenys;
- 15) profesionalus naudotojas – asmuo, naudojantis augalų apsaugos produktus atlikdamas savo profesinę veiklą, įskaitant operatorius, technikus, darbdavius bei savarankiškai dirbančius asmenis, dirbančius žemės ūkio sektoriuje.

3 straipsnis

Statistinė tiriamoji visuma ir stebėjimo vienetai

1. Apibūdintą statistinę tiriamąją visumą sudaro statistiniai vienetai, kaip antai žemės ūkio valdos, bendros žemės ūkio paskirties vienetai, įmonės, tiekiančios žemės ūkiui prekes ir teikiančios paslaugas arba perkančios ar surenkančios žemės ūkio veiklos produktus, ir šiuos žemės ūkio produktus perdirbančios įmonės, visų pirma peryklos, pieno įmonės ir skerdyklos.
2. Į statistinio tyrimo sąrašą turi būti įtraukti 1 dalyje nurodyti stebėjimo vienetai ir, atsižvelgiant į teiktinus statistinius duomenis, šie vienetai:
 - a) žemės ūkio veiklai naudojama žemė;
 - b) žemės ūkio veiklai naudojami gyvūnai;
 - c) ne žemės ūkio įmonių žemės ūkio veiklos produktų importas ir eksportas;

d) gamybos veiksmų, prekių ir paslaugų, skirtų žemės ūkio veiklai ir gaunamų iš jos, sandoriai ir srautai.

3. Duomenys teikia 1 dalyje nurodyti statistiniai vienetai ir kitos įmonės bei įstaigos, tvarkančios informaciją apie 5 ir 6 straipsniuose nurodytus duomenims keliamus reikalavimus.

4 straipsnis

Aprėpties reikalavimai

1. Statistiniai duomenys turi būti reprezentatyvūs statistinės tiriamosios visumos, kurią jie apibūdina, atžvilgiu.
2. Gyvulininkystės produkcijos statistikos srities, nurodytos 5 straipsnio 1 dalies a punkte, duomenys apima 95 proc. kiekvienos valstybės narės sutartinių ūkinių gyvūnų ir susijusios veiklos ar produkcijos.
3. Augalininkystės produkcijos statistikos srities, nurodytos 5 straipsnio 1 dalies b punkte, ir maisto medžiagų temos, nurodytos 5 straipsnio 1 dalies d punkto i papunktyje, duomenys apima 95 proc. visų kiekvienos valstybės narės naudojamų žemės ūkio naudmenų (išskyrus daržus) ir susijusias gamybos apimtis.
4. Augalų apsaugos produktų temos, nurodytos 5 straipsnio 1 dalies d punkto iii papunktyje, duomenys apima rinkai pateiktus augalų apsaugos produktus, apibrėžtus Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 3 straipsnio 9 punkte.
5. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriuose konkrečiau nustatomi 2, 3 ir 4 dalyse nurodyti aprėpties reikalavimai. Šie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5 straipsnis

Reguliariai teikiamiems duomenims keliami reikalavimai

1. Nurodytieji statistiniai duomenys, susiję su žemės ūkio veiklos sąnaudomis ir produkcija, apima šias sritis ir temas:
 - a) gyvulininkystės produkcijos statistika:
 - i) ūkiniai gyvūnai ir mėsa;
 - ii) kiaušiniai ir paukščių jaunikliai;
 - iii) pienas ir pieno gaminiai;
 - b) augalininkystės produkcijos statistika:
 - i) augalininkystės produkcija;
 - ii) augalininkystės produktų balansai;
 - iii) pievos ir ganymas;

- c) žemės ūkio kainų statistika:
 - i) žemės ūkio kainų indeksai;
 - ii) absoliučiosios sąnaudų kainos;
 - iii) žemės ūkio paskirties žemės kainos ir nuoma;
- d) maisto medžiagų ir augalų apsaugos produktų statistika:
 - i) maisto medžiagos žemės ūkio trąšose;
 - ii) maisto medžiagų balansai;
 - iii) augalų apsaugos produktai.

2. Potemės nustatytos priede.
3. Duomenys perduodami Komisijai suvestinių duomenų rinkinių forma.
4. Į duomenų rinkinius įtraukiami ekologinės gamybos ir produktų, atitinkančių Reglamentą (ES) 2018/848, duomenys.
5. Regionų duomenys teikiami NUTS 2 lygmeniu, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1059/2003.
6. Jei kintamasis rodiklis valstybei narei mažai būdingas arba iš viso nebūdingas, jo vertės gali būti neįtraukiamos į perduodamus duomenų rinkinius, jei atitinkama valstybė narė jos neįtraukimą tinkamai pagrindė Komisijai (Eurostatui).
7. Valstybės narės renka informaciją apie žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos kainas, įskaitant prekių ir paslaugų charakteristikas ir svorius, kad būtų galima parengti palyginamus kainų indeksus ir kintamuosius rodiklius, būtinus žemės ūkio ekonominėms sąskaitoms, kurioms taikomas Reglamentas (EB) Nr. 138/2004.
8. Komisijai pagal 14 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų iš dalies keičiamos priede nustatytos potemės.
9. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus Komisijai (Eurostatui) teiktiniams duomenų rinkiniams apibrėžti. Šiuose įgyvendinimo aktuose, jei tinkama, nustatomi šie teiktinų duomenų techniniai elementai:
 - (a) kintamųjų rodiklių sąrašai;
 - (b) kintamųjų rodiklių aprašymas;
 - (c) ekologinės gamybos ir produktų kintamieji rodikliai;
 - (d) regionų lygmens kintamieji rodikliai;
 - (e) stebėjimo vienetai ir duomenis teikiantys vienetai;
 - (f) tikslumo reikalavimai;
 - (g) metodinės taisyklės;
 - (h) duomenų perdavimo terminai.

Šie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros ne vėliau kaip prieš 9 mėnesius iki ataskaitinių metų pradžios.

10. Valstybės narės perduoda iš anksto patikrintus duomenis ir susijusius metaduomenis, naudojamos Komisijos (Eurostato) nurodytą kiekvieno duomenų rinkinio techninį formatą. Duomenys Komisijai (Eurostatui) perduodami naudojant vieną bendrą prieigą.

6 straipsnis

Ad hoc duomenys

1. Komisijai pagal 14 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti šį reglamentą papildančius deleguotuosius aktus, kuriais nustatoma *ad hoc* teiktina informacija, jei laikoma, kad tokią informaciją reikia rinkti. Tuose deleguotuosiuose aktuose nustatoma:
 - (a) *ad hoc* rinktinų duomenų temos ir potėmės bei priežastys, kodėl reikia tokių papildomų statistinių duomenų;
 - (b) ataskaitiniai laikotarpiai.
2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti 1 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus nuo [metai praėjus 2 metams po reglamento įsigaliojimo] ataskaitinių metų ir taip, kad tarp kiekvieno *ad hoc* duomenų rinkimo būtų praėję ne mažiau kaip 2 metai.
3. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma:
 - (a) Komisijai (Eurostatui) perduotinų kintamųjų rodiklių sąrašas;
 - (b) kintamųjų rodiklių aprašymas;
 - (c) tikslumo reikalavimai;
 - (d) duomenų perdavimo terminai.

Šie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros ne vėliau kaip prieš 12 mėnesių iki ataskaitinių metų pradžios.

7 straipsnis

Duomenų rinkinių perdavimo dažnis

1. Duomenų rinkinių perdavimo dažnis nustatytas priede. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriuose konkrečiau nustatomas kiekvieno perdavimo dažnis.
2. Valstybei narei gali būti netaikomas reikalavimas reguliariai perduoti tam tikrus duomenis, jei valstybės narės poveikis bendrajam ES kintamajam rodikliui yra nedidelis. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais kintamųjų ribinės reikšmės nustatomos pagal konkrečią metodiką taip, kad taikant tas reikšmes informacijos apie numatomą ataskaitinių metų bendrąjį ES kintamąjį rodiklį nesumažėtų daugiau kaip 5 proc. Ribinės reikšmės Komisijos (Eurostato) iniciatyva tikslinamos taip, kad atitiktų ES bendrųjų rodiklių tendencijas.
3. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriuose konkrečiau nustatoma:

- (a) ribinė reikšmė, iki kurios laikoma, kad kintamojo rodiklio rengimas daro nedidelį poveikį numatom bendrajam ES suvestiniam rodikliui;
- (b) duomenų šaltinis ir metodika, taikytina ribinei reikšmei apibrėžti;
- (c) kintamieji rodikliai, kuriems taikoma ši išimtis.

1, 2 ir 3 dalyse nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

8 straipsnis

Duomenų šaltiniai ir metodai

1. Valstybės narės žemės ūkio veiklos sąnaudų ir produkcijos statistinius duomenis gauna naudodamos vieną ar daugiau iš toliau nurodytų šaltinių ar metodų, su sąlyga, kad remiantis ta informacija įmanoma parengti 10 straipsnyje išdėstytus kokybės reikalavimus atitinkančią statistiką:
 - (a) statistiniai tyrimai arba kiti statistinių duomenų rinkimo metodai;
 - (b) 2 dalyje nurodyti administracinių duomenų šaltiniai;
 - (c) kiti šaltiniai, metodai ar naujoviški būdai.
2. Valstybės narės gali naudoti bet kokią informaciją, gautą iš integruotos administravimo ir kontrolės sistemos (IAKS), nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013²⁹, galvijų identifikavimo ir registravimo sistemos, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1760/2000³⁰, avių ir ožkų identifikavimo ir registravimo sistemos, nustatytos Tarybos reglamentu (EB) Nr. 21/2004³¹, vynuogynų registro, tvarkomo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013³² 145 straipsnį, ir ekologinio ūkininkavimo registrų, sukurtų remiantis Reglamentu (ES) 2018/848.
3. 5 straipsnio 1 dalies d punkto iii papunktyje nurodytų augalų apsaugos produktų statistiniai duomenys teikiami naudojant apskaitos, vedamos ir pateikiamos susipažinti pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 67 straipsnį, duomenis.

²⁹ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL L 347, 2013 12 20, p. 608).

³⁰ 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1760/2000, nustatantis galvijų identifikavimo bei registravimo sistemą, reglamentuojantis jautienos bei jos produktų ženklinimą ir panaikinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 820/97 (OL L 204, 2000 8 11, p. 1).

³¹ 2003 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 21/2004, nustatantis avių ir ožkų identifikavimo bei registravimo sistemą ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 ir direktyvas 92/102/EEB ir 64/432/EEB (OL L 5, 2004 1 9, p. 8).

³² 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

4. Tuo tikslu valstybės narės reikalauja, kad profesionalūs augalų apsaugos produktų naudotojai elektroniniu formatu teiktų apskaitos duomenis apie augalų apsaugos produkto pavadinimą, panaudotą kiekį, pagrindinę vietovę ir pasėlius, kuriuose augalų apsaugos produktas buvo naudojamas pagal šį reglamentą.
5. Valstybės narės, nusprendusios naudoti 1 dalies c punkte nurodytus šaltinius, metodus ar naujoviškus būdus, praneša apie tai Komisijai (Eurostatui) per metus iki ataskaitinių metų, kuriais bus pradėta naudotis šaltiniu, metodu ar naujovišku būdu, ir pateikia išsamios informacijos apie gautų duomenų kokybę.
6. Nacionalinės institucijos, atsakingos už šio reglamento reikalavimų laikymąsi, turi teisę greitai ir nemokamai gauti prieigą prie duomenų, įskaitant įmonių ir žemės ūkio valdų individualius duomenis, surinktus administracinėse rinkmenose, kurios rengiamos jų šalies teritorijoje pagal Reglamento (EB) Nr. 223/2009 17a straipsnį, ir tuos duomenis naudoti. Nacionalinės institucijos ir administracinių įrašų savininkai nustato prieigos prie šių duomenų tvarką. Prieiga prie šių duomenų taip pat suteikiama tais atvejais, kai kompetentinga valdžios institucija yra perdavusi vykdyti užduotis savo vardu privačioms arba pusiau valstybinėms įstaigoms.

9 straipsnis

Ataskaitinis laikotarpis

Surinkta informacija siejama su vienu ataskaitiniu laikotarpiu, kuris bendras visoms valstybėms narėms, ir padėti nurodytuoju laiku.

Kiekvienos potemės ataskaitinis laikotarpis yra nustatytas priede. Pirmieji ataskaitiniai laikotarpiai prasideda [*įrašyti metus, kurie prasideda sausio 1 d., praėjus 18 mėnesių po priėmimo*] kalendoriniais metais.

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriuose konkrečiau nustatomi ataskaitiniai laikotarpiai. Šie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

10 straipsnis

Kokybė ir kokybės ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių perduodamų duomenų ir metaduomenų kokybei užtikrinti.
2. Valstybės narės užtikrina, kad remiantis duomenimis, gautais naudojant 8 straipsnyje nustatytus šaltinius ir metodus, būtų gauti tikslūs nacionalinio lygmens ir, jei reikia, regionų lygmens 3 straipsnyje apibrėžtos statistinės tiriamosios visumos įverčiai.
3. Įgyvendinant šį reglamentą taikomi Reglamento (EB) Nr. 223/2009 12 straipsnio 1 dalyje apibrėžti kokybės kriterijai.

4. Perduotų duomenų ir metaduomenų kokybę skaidriu ir patikrinamu būdu vertina Komisija (Eurostatas).
5. Šiuo tikslu valstybės narės Komisijai (Eurostatui) pirmą kartą iki [*įrašyti metus, kurie prasideda sausio 1 d., praėjus 30 mėnesių po priėmimo*] m. gruodžio 31 d., o vėliau kas 3 metus perduoda per tą laikotarpį perduotų duomenų rinkinių kokybės ataskaitą, kurioje aprašomi statistiniai procesai, visų pirma:
 - (a) taikytą metodiką apibūdinantys metaduomenys ir tai, kaip įgyvendinti techninių specifikacijų reikalavimai, remiantis šiuo reglamentu nustatytais techninėmis specifikacijomis;
 - (b) informacija apie tai, kaip laikomasi 4 straipsnyje nurodytų aprėpties reikalavimų, įskaitant jos plėtojimą ir atnaujinimą.
6. Potemės „Svoriai ir indeksai, kurių bazė perskaičiuota“ atskiros metodinės ataskaitos perduodamos tuo pačiu metu kaip ir duomenys.
7. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma kokybės ataskaitų teikimo praktinė tvarka ir turinys. Šie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
8. Valstybės narės, jei reikia, praneša Komisijai (Eurostatui) apie bet kokią susijusią informaciją ar pokyčius, susijusius su šio reglamento įgyvendinimu ir galinčius smarkiai paveikti perduodamų duomenų kokybę.
9. Komisijos (Eurostato) prašymu valstybės narės pateikia papildomos aiškinamosios informacijos statistinės informacijos kokybei įvertinti.

11 straipsnis

Sjungos įnašas

1. Šiam reglamentui įgyvendinti Sąjunga gali skirti nacionalinėms statistikos institucijoms ir kitoms nacionalinėms institucijoms, nurodytoms Reglamento (EB) Nr. 223/2009 5 straipsnio 2 dalyje, dotacijas, skirtas *ad hoc* duomenų rinkimo sąnaudoms padengti.
2. Sąjungos finansinis įnašas neviršija 90 proc. tinkamų finansuoti išlaidų.

12 straipsnis

Sjungos finansinių interesų apsauga

1. Komisija tinkamomis priemonėmis užtikrina, kad įgyvendinant pagal šį reglamentą finansuojamus veiksmus Sąjungos finansiniai interesai būtų saugomi taikant prevencines kovos su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla priemones, atliekant veiksmingus patikrinimus, ir, jei nustatoma pažeidimų – susigražinant nepagrįstai išmokėtas sumas ir prireikus taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias administracines ir finansines sankcijas.

2. Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų pagal programą, dokumentų auditą ir auditą vietoje.
3. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali, laikydamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013³³ ir Tarybos reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96³⁴ nustatytų nuostatų ir procedūrų, atlikti tyrimus, įskaitant patikras ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar vykdant pagal programą finansuojamą dotacijos susitarimą, dotacijos sprendimą ar sutartį, nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams.
4. Nedarant poveikio 1, 2 ir 3 dalims, į bendradarbiavimo susitarimus su trečiosiomis valstybėmis bei tarptautinėmis organizacijomis, sutartis, dotacijų susitarimus bei dotacijų sprendimus, sudaromus ir priimamus įgyvendinant šį reglamentą, įtraukiamos nuostatos, kuriomis Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti tokį auditą ir tyrimus, atsižvelgiant į jų atitinkamą kompetenciją.

13 straipsnis

Nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Jei norint taikyti šį reglamentą ar įgyvendinimo priemones ir pagal jas priimtus deleguotuosius akus valstybės narės nacionalinę statistikos sistemą reikia iš esmės keisti, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais valstybėms narėms ne ilgiau kaip dvejįs metams leidžiama taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas.

Atitinkama valstybė narė per tris mėnesius nuo atitinkamo akto įsigaliojimo datos pateikia Komisijai tinkamai pagrįstą prašymą leisti taikyti tokią nukrypti leidžiančią nuostatą.

Tokių nukrypti leidžiančių nuostatų poveikis valstybių narių duomenų palyginamumui arba reikalaujamų laiku pateikiamų ir reprezentatyvių Europos suvestinių rodiklių apskaičiavimui turi būti kuo mažesnis. Sprendžiant dėl nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo atsižvelgiama į respondentams tenkančią naštą.

2. 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

³³ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

³⁴ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

14 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 5 straipsnio 8 dalyje ir 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo *[Leidinių biurui: įrašyti tikslų reglamento įsigaliojimo datą]*.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 5 straipsnio 8 dalyje ir 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 5 straipsnio 8 dalį ir 6 straipsnio 1 ir 2 dalis priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

15 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Reglamentu (EB) Nr. 223/2009 įsteigtas Europos statistikos sistemos komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

16 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 617/2008 pakeitimas

Reglamentas (EB) Nr. 617/2008 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 8 straipsnio 3, 4 ir 5 dalys išbraukiamos;

- 2) 11 straipsnis išbraukiamas;
- 3) III ir IV priedai išbraukiami.

Šis pakeitimas taikomas nuo *[įrašyti metus, kurie prasideda praėjus 18 mėnesių po priėmimo]* sausio 1 d.

17 straipsnis

Panaikinimas

1. Reglamentai (EB) Nr. 1165/2008, (EB) Nr. 543/2009, (EB) Nr. 1185/2009 ir Direktyva 96/16/EB panaikinami nuo *[įrašyti pirmuosius kalendorinius metus, kurie prasideda praėjus bent 18 mėnesių po priėmimo]* sausio 1 d.
2. Nuorodos į panaikintus teisės aktus laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

18 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo *[įrašyti metus, kurie prasideda praėjus 18 mėnesių po priėmimo]* sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)
- 1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su
- 1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.5. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės), kurioms daromas poveikis
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*
 - 3.2.3. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
 - 3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis pajamoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos, kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 1165/2008, (EB) Nr. 543/2009 bei (EB) Nr. 1185/2009 ir Direktyva 96/16/EB

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (programų grupė)

Europos statistikos rengimas

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su

☐ nauju veiksmu

☐ nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai³⁵

☐ esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

☒ vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Šio pasiūlymo dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos (ŽŪSPS) tikslas – pagerinti Europos žemės ūkio statistikos kokybę, palyginamumą ir nuoseklumą, kad politikos formuotojai, įmonės ir visuomenė galėtų priimti tinkamus įrodymais pagrįstus sprendimus.

ŽŪSPS apima šiuos žemės ūkio statistikos rinkinius: gyvulininkystės produkcijos ir augalininkystės produkcijos, žemės ūkio produktų kainų ir maisto medžiagų bei augalų apsaugos produktų, taikant pagrindinį reglamentą ir įgyvendinimo aktus. Kadangi ŽŪSPS nustatoma reglamentu, ji bus tiesiogiai taikoma visose valstybėse narėse. Keturiuose įgyvendinimo aktuose iš esmės bus nurodomi kintamųjų rodiklių sąrašai bei aprašymai ir metodiniai reikalavimai. Teisės aktų rinkinys valstybėse narėse bus įgyvendinamas atskirai, kintamųjų rodiklių nuostatas ir kitus reikalavimus perkeltiant į nacionalines duomenų bazes, klausimynus ir kt. nuo tada, kai teisės aktai bus priimti. Manoma, kad reglamentą Europos Parlamentas ir Taryba priims 2022 m., o įgyvendinimo aktai bus priimti 2023 m.

³⁵

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

- 1.4.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmais.*

Svarbios bendros ES politikos sritys, kaip antai BŽŪP, grindžiamos palyginama, suderinta, aukštos kokybės Europos lygmens žemės ūkio statistika. Šiam tikslui geriausiai tinka reglamentai, nes jie tiesiogiai taikomi valstybėse narėse ir jų nereikia perkelti į nacionalinę teisę.

Visiškai įsigaliojus ŽŪSPS, ES ir jos valstybės narės turėtų turėti aukštos kokybės Europos žemės ūkio statistiką, kuri būtų palyginama ir nuosekli ir dėl kurios duomenų respondentams ir duomenų rengėjams tektų priimtina našta, palyginti su tos statistikos teikiama nauda. Įrodymais grindžiamas politikos formavimas yra labai svarbus norint sėkmingai įgyvendinti politiką, pavyzdžiui, BŽŪP – svarbų darbo vietų kūrimo ir pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo Sąjungoje veiksnį.

- 1.4.3. *Panašios patirties išvados*

Europos žemės ūkio statistika daugelį dešimtmečių yra BŽŪP ir daugelio kitų svarbių ES politikos sričių pagrindas. Tačiau jos teisinę bazę reikia atnaujinti, kad ji atitiktų žemės ūkio pokyčius ir padėtų spręsti pagrindines problemas, nustatytas vertinant galiojančią Europos žemės ūkio statistikos sistemą. Šios problemos:

1. galiojančiais žemės ūkio statistikos teisės aktais nėra tinkamai tenkinami nauji ir besiformuojantys duomenų poreikiai;
2. EŽŪSS nėra pakankamai lanksti ir nepakankamai greitai reaguoja į besiformuojančius poreikius;
3. duomenys renkami nepakankamai suderintai ir nuosekliai;
4. statistika galėtų būti rengiama veiksmingiau;
5. laikoma, kad duomenų teikimo našta yra didelė.

- 1.4.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Siūlomas reglamentas yra dalis Eurostato 2020 m. ir vėlesnio laikotarpio žemės ūkio statistikos strategijos, apimsiančios du pagrindinius reglamentus – atitinkamai dėl integruotos ūkių statistikos (IŪS) ir dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos (ŽŪSPS) – ir atnaujintą reglamentą dėl žemės ūkio ekonominių sąskaitų (ŽŪES). Visus tris reglamentus ties bendra taikymo sritis ir bendri techniniai bei metodiniai dokumentai ir jie kartu aprėps visus žemės ūkio statistikos aspektus.

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

☐ **trukmė ribota**

☐ galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD],

☐ įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM;

☒ **trukmė neribota**

Igyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2022 m. iki 2024 m., po kurio prasidės visapusiškas veikimas.

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)³⁶

☒ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;

☐ vykdomųjų įstaigų.

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis

☐ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtiems organams;

☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

☐ EIB ir Europos investicijų fondui;

☐ Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose nurodytiems organams;

☐ viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;

☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;

☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;

☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.

Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skylyje.

Pastabos

³⁶

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Dotacijų gavėjai privalo pateikti surinktus duomenis ir atitinkamą kokybės ataskaitą.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas

Subsidiarumo principas taikomas todėl, kad pasiūlymas nepriklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai. Statistinei informacijai infrastruktūrą suteikia Europos statistikos sistema (ESS). Sistema sukurta taip, kad tenkintų įvairių naudotojų poreikius, kylančius priimant sprendimus demokratinėje visuomenėje. Šio reglamento pasiūlymas parengtas siekiant garantuoti, kad ESS partneriai galėtų ir toliau vykdyti pagrindinę veiklą, ir kartu geriau užtikrinti, kad žemės ūkio statistika būtų kokybiška ir palyginama.

Vieni iš pagrindinių statistinių duomenų kokybės kriterijų yra jų nuoseklumas ir palyginamumas. Valstybės narės negali pasiekti reikiamo nuoseklumo ir palyginamumo, jei nėra aiškos Europos sistemos, t. y. Sąjungos teisės akto, kuriuose nustatomos bendros statistinės sąvokos, duomenų teikimo forma ir kokybės reikalavimai.

Siūlomo veiksmo tikslo valstybės narės negali deramai pasiekti veikdamos atskirai. Veiksmo efektyviau imtis Sąjungos lygmeniu, remiantis Sąjungos teisės aktu, kuriuo užtikrinamas statistinės informacijos apie statistikos sritis, kurioms taikomas siūlomas aktas, palyginamumas. Pačius duomenis gali rinkti valstybės narės.

2.2.1. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)

Rizika: galimos duomenų kokybės ir savalaikiškumo problemos.

Kontrolės sistemos, nustatytos rizikai mažinti: valstybėms narėms bus iš anksto pateikti techniniai ir metodiniai dokumentai bei gairės. Bus stebima, kaip laikomasi terminų. Bus tikrinamos kokybės ataskaitos.

2.2.2. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

Kontrolės priemonės taikys Komisijos pareigūnai, vykdydami savo įprastas pareigas. Kontrolės nauda – geresnė duomenų kokybė ir palyginamumas. Numatoma klaidų rizika nedidelė, nes žemės ūkio statistiniai duomenys glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis renkami nuo XX a. 6-ojo dešimtmečio. Gali būti, kad pritaikant technines ir kitas sistemas trumpuoju laikotarpiu klaidų rizikos lygis šiek tiek išaugs, bet nuo trumpojo iki vidutinės trukmės laikotarpio jis turėtų sumažėti iki vidutinio.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Be visų reglamentavimo nuostatose numatytų kontrolės priemonių, Eurostatas taip pat taikys kovos su sukčiavimu strategiją, atitinkančią bendrus Komisijos kovos su sukčiavimu veiksmus. Tai užtikrins, kad sukčiavimo rizikos valdymas būtų nukreiptas į sukčiavimo rizikos sričių nustatymą ir tinkamas atsakomąsias priemones. Prireikus bus sukurtos tinklų kūrimo grupės ir įdiegtos specialios IT priemonės sukčiavimo atvejams nagrinėti.

Eurostatas yra parengęs išlaidų vykdymo kontrolės strategiją. Visos šios strategijos priemonės taikomos ir šiam reglamento pasiūlymui. Mažinant sudėtingumą, taikant išlaidų veiksmingumo principu pagrįstą stebėseną ir rizika pagrįstą *ex-ante* ir *ex-post* kontrolę bus siekiama mažinti sukčiavimo tikimybę ir prisidėti prie jo prevencijos. Į kontrolės strategiją įtrauktos specialios informuotumo didinimo priemonės ir su sukčiavimo prevencija susiję mokymai.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija ir siūloma nauja biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Priimant reglamentą finansinis pasiūlymo poveikis dar nėra žinomas. Sąjungos įnašas reguliariai renkiamiems statistiniams duomenims neskiriamas, bet skiriamas 6 straipsnyje nurodytų *ad hoc* duomenų rinkimui. Pirmą kartą *ad hoc* duomenys gali būti renkami ne anksčiau kaip po 2 metų nuo pirmųjų ataskaitinių metų, jei nustatytas tinkamai pagrįstas, anksčiau nenumatytas duomenų poreikis. Todėl šiuo etapu neįmanoma nustatyti finansinio poveikio.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [...] [Išlaidų kategorija.....]	DA / NDA ³⁷	ELPA šalių ³⁸	valstybių kandidačių ³⁹	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento [21 straipsnio 2 dalies b punktą]
		DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

³⁷ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

³⁸ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

³⁹ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	<...>	Numeris [...] [Išlaidų kategorija.....]
--	-------	---

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po 2027 m.	IŠ VISO
Veiklos asignavimai (išskaidyti pagal 3.1 punkte išvardytas biudžeto eilutes)	Išsipareigojimai	(1)									
	Mokėjimai	(2)									
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš programos paketo lėšų ⁴⁰	Išsipareigojimai = Mokėjimai	(3)									
IŠ VISO asignavimų programos paketui	Išsipareigojimai	=1+3									
	Mokėjimai	=2+3									

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	---	----------------------------

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta [finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede](#) ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

⁴⁰ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Po 2027 m.</i>	IŠ VISO
Žmogiškieji ištekliai		0,300	0,300	0,300	2,100	2,100	2,100	2,100	2,100 per metus	9,300
Kitos administracinės išlaidos		0,030	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030 per metus	0,210
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)									9,510

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Po 2027 m.</i>	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų visose daugiametės finansinės programos IŠLAIDŲ KATEGORIJOSE	Įsipareigojimai	0,330	0,330	0,330	2,130	2,130	2,130	2,130	2,130 per metus	9,510
	Mokėjimai									

3.2.2. Numatomo poveikio administracinio pobūdžio asignavimams santrauka

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
-------	------	------	------	------	------	------	------	---------

Pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Žmogiškieji ištekliai	0,300	0,300	0,300	2,100	2,100	2,100	2,100	9,300
Kitos administracinės išlaidos	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030	0,210
Tarpinė suma, įtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0,330	0,330	0,330	2,130	2,130	2,130	2,130	9,510

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ ⁴¹								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos								
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								

IŠ VISO	0,330	0,330	0,330	2,130	2,130	2,130	2,130	9,510
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

⁴¹ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.2.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
Komisijos būstinė ir atstovybės	2	2	2	14	14	14	14
Delegacijos							
Moksliniai tyrimai							
Išorės darbuotojai (etatų vienetais) AC, AL, END, INT ir JED ⁴²							
7 išlaidų kategorija							
Finansuojama pagal daugiamečių finansinės programos IŠLAIDŲ KATEGORIJA ⁷	- būstinėje						
	- delegacijose						
Finansuoja iš programos paketo lėšų ⁴³	- būstinėje						
	- delegacijose						
Moksliniai tyrimai							
Kita (nurodyti)							
IŠ VISO	2	2	2	14	14	14	14

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	- duomenų tvirtinimas - parama ir metodinė veikla - ataskaitų analizė - duomenų sklaida - su iniciatyva susijusių dotacijų valdymas
Išorės darbuotojai	

⁴² CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietos darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

⁴³ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.3. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

☒ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo

☐ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

– ☐ nuosaviems ištekliams

– ☐ įvairioms pajamoms.

nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☐

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁴⁴						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
straipsnis							

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

netaikoma

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

netaikoma

⁴⁴

Tradicioniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.